

Zwierzę nie jest rzeczą

- scenariusz zajęć poruszających kwestię ochrony praw zwierząt i przeciwdziałania zwiększania populacji bezdomnych i porzuconych zwierząt.

Cel główny:

- Wyrabianie etycznej postawy w stosunku do zwierząt.
- Wykształcenie emocjonalnych związków młodzieży ze wszystkimi organizmami żywymi.
- Uwrażliwienie uczniów na krzywdę, jaka spotyka zwierzęta ze strony ludzi
- kształtowanie refleksyjnej postawy wobec człowieka i jego powinności moralnych
- uczenie podejmowania odpowiedzialności za siebie i innych,
- Zapoznanie z działalnością schroniska

Cele operacyjne:

Uczeń:

- jest świadomy, co to znaczy być dobrym opiekunem zwierząt
- potrafi nazwać negatywne zachowania człowieka popełniane wobec zwierząt
- dokonuje wyboru wartości oraz rozstrzyga wątpliwości i problemy moralne
- uczy się zasad harmonijnego współistnienia i współdziałania ze środowiskiem przyrodniczym.
- wie na czy polega działalność schroniska

Metody:

- praca z tekstem, dyskusja, metoda oglądowa, metoda aktywizująca, prezentacja

Formy:

- indywidualna, grupowa

Środki dydaktyczne:

- tekst wiersza Artura Chojeckiego
- tekst Światowej Deklaracji Praw Zwierząt
- kopie kart pracy "Twoje poglądy" dla każdego ucznia
- film o schronisku w Sosnowicach
- ulotka o schronisku i ustawowych obowiązkach ludzi wobec zwierząt – w formie elektronicznej lub papierowej

PRZEBIEG ZAJĘĆ

1. Nauczyciel odczytuje wiersz Artura Chojeckiego:

"A teraz my wszystkie, Ssaki, ptaki, ryby, gady,
Płazy, robaki, owady, Gdziekolwiek was człowiek gnębi
Na ziemi czy w wodnej głębi, Wszystkie biedne ofiary ludzkiego plemienia,
Nie odmawiajcie braciom - ludziom przebaczenia"

Krótką refleksja uczniów na temat wiersza

2 Uczniowie otrzymują od nauczyciela kartę pracy "Twoje poglądy" - uzupełniają ją

TWOJE POGLĄDY

TEZA	Zgadzam się	Nie wiem /trudno powiedzieć	Nie zgadzam się
Posiadanie zwierzęcia - to duża odpowiedzialność.			
Sterylizacja domowych psów i kotów - barbarzyński zabieg, powodujący wiele bólu i cierpienia.			
Posiadanie egzotycznego zwierzęcia można uzasadnić tym, że są to zwierzęta niezwykle i sprawiają wiele radości właścicielom.			
Wszystkie zwierzęta są zdolne do odczuwania bólu, strachu i cierpienia.			
Aby mieć tanie i obfite ilości pożywienia, zwierzęta gospodarskie należy hodować ze szczególnym uwzględnieniem produktywności i wydajności, a nie ich dobra.			
Zwierzęta gospodarskie powinny mieć możliwość zachowywania się w sposób dla siebie naturalny.			
Ogrody zoologiczne ocaliły - przez możliwość rozmnażania - wiele zwierząt, którym groziło wyginięcie. Jest to bardzo drogie i lepiej byłoby, aby te pieniądze zostały wykorzystane na ochronę naturalnego środowiska, w którym te zwierzęta żyją.			
Polowanie na dzikie zwierzęta z psami powinno być zakazane, ponieważ zwierzęta są ścigane przez dłuższy czas i zabijane w sposób powodujący ból i cierpienie.			
Wzrost uprzemysłowienia ma niewielki wpływ na naturalne środowisko bytowania dzikich zwierząt i jest konieczny, jeśli chcemy poprawić warunki, w jakich żyjemy.			
Przetwarzanie odpadów i śmieci może w sposób bezpośredni przyczynić się do poprawy życia zwierząt.			
Wolność wyboru jest istotnym czynnikiem przy rozważaniu decyzji, czy kupić i nosić naturalne futro.			
Wykorzystanie zwierząt w eksperymentach naukowych jest konieczne do pogłębiania naszej wiedzy biologicznej.			
Stosowanie eksperymentów na zwierzętach w testach sprawdzających bezpieczeństwo wyrobów kosmetycznych nie jest uzasadnione.			
Raczej kupiłbym/ kupiłabym produkt oznaczony napisem "nietestowany na zwierzętach" niż produkt testowany na zwierzętach, nawet jeśli miałby kosztować dwa razy tyle.			
Wykorzystanie zwierząt w badaniach medycznych jest uzasadnione.			
Ponieważ szczury i myszy są najczęściej wykorzystywanymi zwierzętami laboratoryjnymi (około 83%), badania na zwierzętach i testy nie powinny nas interesować.			

3. Nauczyciel poddaje do dyskusji następujące kwestie:

a) Czy ludzie domagający się respektowania praw zwierząt mogą jeść mięso?

b) Czy cyrki powinny zostać zamknięte?

c) Czy zwierzęta powinny być wykorzystywane do badań laboratoryjnych?

d) Jak przeciwdziałać krzywdzeniu zwierząt?

e) Co to znaczy być dobrym opiekunem zwierzęcia?

4. Odczytanie tekstu Światowej Deklaracji Praw Zwierząt uchwalonej przez UNESCO w 1978r. w Paryżu (uczniowie mogą odczytywać poszczególne punkty z kartek – pociętej na paski deklaracji)

Światowa Deklaracja Praw Zwierząt uchwalona przez UNESCO w 1978r. w Paryżu.

1. *Wszystkie zwierzęta rodzą się równe wobec życia i mają te same prawa do istnienia*

2.

a. Każde zwierzę ma prawo do poszanowania.

b. Człowiek jako gatunek zwierzęcy, nie może rościć sobie prawa do tępienia innych zwierząt ani do ich niehumanitarnego wyzyskiwania. Ma natomiast obowiązek do wykorzystania całej swej wiedzy dla dobra zwierząt.

c. Każde zwierzę ma prawo oczekiwać od człowieka poszanowania i ochrony.

3.

a. Żadne zwierzę nie może być przedmiotem maltretowania i aktów okrucieństwa.

b. Jeżeli okaże się, że śmierć zwierzęcia jest konieczna, należy uśmiercić szybko, nie narażając na ból i trwogę

4. Każde zwierzę, które należy do gatunku dzikiego, ma prawo do życia na wolności w swym naturalnym otoczeniu ziemskim, powietrznym lub wodnym oraz prawo do rozmnażania się. Każde pozbawienie wolności, choćby w celach edukacyjnych, jest pogwałceniem tego prawa.

5.

a. Każde zwierzę należące do gatunku, który żyje zazwyczaj w środowisku ludzkim, ma prawo żyć i rosnąć zgodnie z rytmem i warunkami życia i wolności właściwymi dla swojego gatunku.

b. Każde zakłócenie tego rytmu i warunków przez człowieka w celach merkantylnych jest pogwałceniem tego prawa.

6.

a. Każde zwierzę, które człowiek wybrał na swojego towarzysza, ma prawo żyć tak długo, jak długo pozwala na to jego gatunkowi natura.

b. Porzucenie zwierzęcia jest aktem okrutnym i nikczemnym.

7. Każde zwierzę pracujące dla człowieka ma prawo do rozsądnego ograniczenia czasu intensywności pracy, do właściwego wyżywienia i wypoczynku.

8.

a. Doświadczenia na zwierzętach, które wiążą się z cierpieniem fizycznym i psychicznym, są pogwałceniem praw zwierzęcia zarówno w przypadku doświadczeń medycznych, naukowych, handlowych, jak i wszystkich innych.

b. Należy w tym celu rozwijać i stosować metody zastępcze.

9. Jeżeli człowiek hoduje zwierze w celach żywnościowych, należy je karmić, hodować, przewozić i uśmiercać nie narażając na niepokój i ból.

10.

a. Żadne zwierze nie może być traktowane jako zabawka dla człowieka.

b. Wyzyskiwanie zwierzęcia na pokaz oraz widowiska z udziałem zwierząt narażają na szwank godność zwierzęcia.

11. Każdy akt prowadzący do uśmiercenia dużej ilości zwierząt dzikich jest masowym mordem, czyli zbrodnią przeciwko gatunkowi.

12. Każdy akt prowadzący do zabicia choćby jednego zwierzęcia bez koniecznej potrzeby jest mordem, czyli zbrodnią przeciw życiu.

13.

a. Zwierzę martwe należy traktować z poszanowaniem.

b. Sceny przemocy, której ofiarą padają, nie powinny mieć dostępu do telewizji i ekranu kinowego, chyba że jest to demonstracja przeciwko zbrodniom dokonywanym na zwierzętach.

14.

a. Stowarzyszenia ochrony i opieki zwierząt powinny mieć przedstawicieli na szczeblu rządowym.

b. Prawa zwierząt powinny być chronione jak prawa ludzi.

4. Zapoznanie uczniów z działalnością schroniska (prezentacja filmu o schronisku w Sosnowicach).

PODSUMOWANIE

1. Zachęcanie uczniów do brania udziału w akcjach charytatywnych na rzecz bezdomnych zwierząt organizowanych w szkole.
2. Zachęcanie uczniów do współpracy z organizacjami działającymi na rzecz zwierząt, pomocy w schronisku dla zwierząt (wolontariat).
3. Przekonywanie do odpowiedzialnej adopcji bezdomnych zwierząt.

Bibliografia:

1. Zwierzę nasz brat - czy stosunek człowieka do zwierząt może być miarą cywilizacji? : scenariusz zajęć dla klas IV-VI szkoły podstawowej / Grażyna Lewińska // W: Warsztaty Bibliotekarskie [Dokument elektroniczny] / red. nacz. Wiesława Olczykowska. - Czasopismo elektroniczne. - Nr 4/2004 (12) grudzień.
2. Scenariusz zajęć Prawa Zwierząt: <https://scholaris.pl/zasob/64112>
3. Powiedz stop przemocy wobec zwierząt - scenariusz zajęć poruszających problem bezdomnych i porzuconych zwierząt/ Beata Wierzbicka <http://www.edukacja.edux.pl/p-30395-powiedz-stop-przemocy-wobec-zwierzat-scenariusz.php>